Како смо на седници Наставно-научног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду, одржаној 26. 5. 2010., изабрани за чланове Комисије за избор у научно звање и на радно место доцента за научну област Библиотекарство, предмет Архивистика, част нам је да Већу поднесемо следећи

И З В Е Ш Т А Ј

На конкурс објављен у листу Послови број 364, 9. 06. 2010. пријавио се један кандидат, др Бојан Ђорђевић.

Бојан Ђорђевић је рођен 11. јуна 1965. године у Трстенику, где је завршио основну и средњу школу. Дипломирао је на Филолошком факултету у Београду (1989), на коме је и магистрирао (1994) и докторирао (2003), одбранивши дисертацију на тему "Никола Наљешковић дубровачки писац шеснаестог века". Од 1995. године запослен је у Институту за књижевност и уметност, прво као истраживач-сарадник, после докторирања као научни сарадник, а од 2009. године као виши научни сарадник. Предавао је на Филозофском факултету у Нишу (на основним студијама Књижевност ренесансе и барока; на постдипломским студијама Технику научног рада) од 2003. до 2008. године. Од школске 2006. ангажован је по уговору о делу за извођење наставе за предмете Архивистика 1, Архивистика 2 и Документалистика на Филолошком факултету у Београду. На мастер студијама предаје Специјализоване архиве, а на докторским Научни рад у архивима. Члан је уредништва часописа "Зборник Матице српске за књижевност и језик". Учесник је бројних научних конференција и сарадник на пројектима којима се обједињавају књижевно-историјска и архивска истраживања.

Наставни, научни и стручни рад др Бојана Ђорђевића

Научни рад

Међу научним радовима др Бојана Ђорђевића издвајамо само радове, уз образложење и бодове према релевантним листама научне периодике, који су директно везани за научну област архивистике.

КЊИГЕ

1. *Летопис културног живота Србије под окупацијом 1941-1944*, Институт за књижевност и уметност, Матица српска, Београд, Нови Сад, 2001; 480 стр. **(Р 13)**

Потпуна библиографија написа и чланака о култури и уметности у периодичним публикацијама у Србији под управом Владе националног спаса. Обухвата најзначајније дневне и недељне новине – "Ново време", "Обнова", "Српски народ", "Наша борба" и "Просветни гласник". Библиографија је рађена према тематским целинама: Општи део (текстови о најразличитијим културним и књижевним манифестацијама), Библиотеке (текстови о обнови Народне библиотеке, али и библиотекарству уопште), Књижевност (књижевни прилози у обрађиваној периодици), Позориште (текстови о раду позоришта у Београду и унутрашњости, позоришна критика, информације о драмским, оперским и балетским представама), Музички живот (вести о концертима, извештаји са концерата, музичка критика), Ликовна уметност (информације о сликарским и вајарским изложбама, ликовна критика), Филм (информације о филмовима приказиваним у

београдским биоскопима, пропагандни написи о филмској уметности, текстови о првом српском тон-филму). За сваки одељак понаособ библиографија је дата хронолошки. Све библиографске јединице пропраћене су коментарима из којих се поближе види садржај те јединице.

2. *Архивистички појмовник*, Филолошки факултет, Београд, 2010; 140 стр. **(Р 13)**

Лексикон архивистичких, документалистичких и информационих појмова. Појмови су дати азбучно, а свака јединица обрађена је према савременим архивистичким стандардима. Овај лексикон, предвиђен да буде уџбеник за студенте Катедре за библиотекарство и информатику, садржи историјске, методичке, теоријске, те књижевноисторијске појмове (ако су у ближој вези са архивистиком). Циљ је био да се у прегледном виду прикажу савремене тенденције архивистичке науке, а такође и да буде од помоћи у архивистичкој пракси.

ПОГЛАВЉЕ У КЊИЗИ

3. *Никола Наљешковић дубровачки писац XVI века*, Институт за књижевност и уметност, Филозофски факултет у Нишу, Београд, 2005. Поглавље: "Живот писца", стр. 11-34. **(Р23)**

У овом уводном делу монографије сагледава се живот Николе Наљешковића, дубровачког ренесансног писца, који је дотле био недовољно истражен, и чак погрешно представљан. Да би се успоставила пишчева библиографија, и утицаји свакодневног живота на његово књижевно стварање, приступило се систематском истраживању архивских извора у архивима Дубровника и Венеције.

ПРИРЕЂЕНА КЊИГА ИЗ АРХИВСКОГ РУКОПИСА

4. Аритон Михаиловић, *Успомене из окупације* /приредио Бојан Ђорђевић/, Народна књига/Алфа, Београд, 2004; 170 стр. **(Р 23)**

Рукопис дневничких записа драмског писца Аритона Михаиловића (1893-1971) чува се у Архиву САНУ, под инвентарским бројем 14205. Рукопис има 220 страна текста. У приређеној књизи, поштујући сва начела приређивања архивских списа предвиђена архивистичком теоријом, донети су они делови рукописа који осликавају живот у Београду за време немачке окупације (1941-1944), као и изводи важни за културну историју тадашње Србије. Књига је допуњена поговором (стр. 161-168) који представља краћу студију о Аритону Михаиловићу и његовоме дневнику.

НАУЧНЕ СТУДИЈЕ

5. *Две слике из прошлости*, Свет речи, 4-5, 1997-1998, стр. 58-60. **(Р 62)**

На основу архивских истраживања, у Архиву Српске академије наука и уметности, Архиву Србије и Македонском националном архиву, доносе се две кратке студије о српским писцима. Једна прати историјат куће знамените песничке породице Илић, од њеног оснивања. Доносе се нови подаци о власништву над кућом и њеном планском рушењу за време окупације. Други део студије доноси нове вести о Браниславу Нушићу и извођењу његових комедија у скопском позоришту између два светска рата.

6. *Прослава Светог Саве у Србији под окупацијом 1941-1944*, Братство, II, 1998, стр. 121-128.
(Р 62)

Истраживањем у Архиву Србије дошло се до детаљних података о прослави Светог Саве у тешким данима немачке окупације Србије за време Другог светског рата. Рад има три дела. У првом се говори о пропагандним напорима Недићеве владе и политичкој употреби лика и дела светога Саве. У другом делу говори се о самоме празнику и аспектима његовога прослављања на нивоу целе државе. У трећем делу доносе се програми школских прослава Светог Саве у тадашњој окупираној Србији.

7. *Писма Милана Решетара Љубомиру Ковачевићу*, Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, LXIII-LXIV, 1-4, 1997-1998, стр. 94-100. **(Р 61)**

Писма филолога и књижевног историчара Милана Решетара своме пријатељу, књижевном историчару и политичару Љубомиру Ковачевићу, писана током више од три деценије, обрађују се тематски. Основно што је повезивало ова два српска научника била је нумизматика, али се у писмима много говори о књижевности, политици, расправља се о националном питању, српским земљама, Дубровнику и Србији. Ова преписка, са којом природно стоје и писма Љубомира Ковачевића Милану Решетару (која се чувају у Решетаровој заоставштини у Прагу) сведоче о узбудљивим односима Срба из Србије и Аустроугарске и раду на духовном и политичком зближавању.

8. *Библиотека Павла Поповића*, Свет речи, 9-12, 2000, стр. 90-92. **(Р 62)**

На основу архивских података из Архива Србије (фонд Београдског Универзитета) даје се историјат преузимања библиотеке професора и академика Павла Поповића и њено стање у тренутку писања рада. Библиотека се налази на Катедри за српску књижевност Филолошког факултета у Београду.

9. *Вуков сабор 1941-1944*, Даница, српски народни илустровани календар за годину 2001, Вукова задужбина, Београд, 2000, стр. 538-542. **(Р 62)**

Традиција Вуковог сабора, која је почела тек неколико година раније, није прекидана ни у време немачке окупације Србије. Вуков сабор није одржан једино 1941. године, а у следеће две окупационе године, 1942. и 1943, Вуков сабор, одржаван у новембру, на годишњицу Вуковог рођења, попримао је вид општенародне свечаности, на којој су присуствовали највиши званичници тадашње Србије, али и немачки војни команданти. Архивска грађа из Архива Србије сведочи о опсежним припремама и

разним видовима прослављања Вуковог дана. Наравно, из те грађе да се сагледати и снажан идеолошки набој који је наметан у духу тадашње националистичке пропаганде.

10. *Примери казнене политике Дубровачке републике крајем XV и у XVI веку*, Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, LXV-LXVI, 1-4, 1999-2000, стр. 135-142. **(Р 61)**

Истраживањем у Државном архиву у Дубровнику дошло се до исцрпних података о начину кажњавања и врстама казни у Дубровачкој републици у ренесансно доба. На основу архивских књига: *Consilium rogatorum*, *Diversa cancellariae*, *Lamenta de intus* може се утврдити да су у тадашњој Дубровачкој републици биле заступљене новчане казне (најчешће као пратеће), затворске казне (за ситне и теже преступе), казна прогона из Републике (за изузетно тешке злочине, попут рањавања, али и из политичких разлога), телесне казне (лаке: шибање, и тешке: жигосање и мутилација), те смртна казна (вршена јавно, вешањем на тачно одређеном месту, а употпуњена черечењем тела обешеног и излагањем делова на јавним местима).

11. *Културни живот у Панчеву за време окупације 1941-1944*, Књижевна топографија Панчева: зборник радова, Градска библиотека Панчево, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2001, стр. 446-450. **(Р 23)**

Архивски извори у Архиву Србије чувају доста података о животу у Панчеву за време немачке окупације током Другог светског рата. Грађа о културном животу, пак, није обимна, али се ипак може доћи до закључка о извесном континуитету културних збивања у тешким годинама рата и окупације. У Панчево су готово редовно пристизали глумци и оперски певачи из Београда, а приређиване су и изложбе. Ипак, најјачи печат културном животу давало је Дунавско позориште, које је после мађарске окупације Новог Сада смештено у Панчево и било једно од три државна позоришта у Недићевој Србији. Управо грађа о том позоришту најбогатија је и указује на разноврстан репертоар и велику гледаност представа током окупације.

12. *Једно сећање на младог Андрића*, Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, LXVII, 1-4, 2001, стр. 255-256. **(Р 61)**

Доноси се кратки дневнички извод из рукописа официра Арсенија Јанковића, школског друга Иве Андрића. Рукопис се чува у Архиву Српске академије наука и уметности.

13. *О непознатој књизи под Андрићевим именом*, Даница, српски народни илустровани календар за годину 2003, Вукова задужбина, Београд, 2002, стр. 313-316. **(Р 62)**

У оквиру рукописне грађе Народне библиотеке Србије налази се и једно досад непознато писмо књижара и издавача Светислава Цвијановића, које је он упутио 1943. године Иви Андрићу, извињавајући му се што је, без његовог знања и дозволе, издао Андрићеве изабране приповетке. У раду се доноси интегрално ово Цвијановићево

писмо и истиче претпоставка на који би се начин могло доћи до неког примерка овог својеврсног "пиратског" издања Андрићевих дела.

14. *Књижевни живот у Србији за време окупације 1941-1944: Књижевници у окупацији*, Књижевна историја, XXXV, 120-121, 2003, стр. 519-533.
(**Р 61)**

У раду се, на основу архивске грађе и тадашње штампе, говори о судбини оних књижевника који су за време окупације остали у Србији. Неки су се активно укључили у тадашњи живот, пишући пропагандне чланке и величајући идеологију националсоцијализма (Станислав Краков, Светислав Стефановић, Дамњан Ковачевић), други су учествовали у јавном животу, али само у својој струци и не упуштајући се у политику (Десанка Максимовић, Милан Кашанин), а трећи су изричито или имплицитно одбили да се уопште оглашавају током окупације (попут Ива Андрића). Такође, на основу архивске грађе и мемоарских записа сазнајемо како су текли последњи дани двојице врсних писаца, Бране Цветковића и Радета Драинца.

15. *Један ђачки лист писан руком*, Књижевна историја, XXXVI, 122-123, 2004, стр. 177-180.
(Р 61)

У Народној библиотеци Србије чува се руком писани лист ученика београдских гиманзија и гимназије у Сремским Карловцима, "Полетарац". Лист је излазио у деветој деценији 19. века, и плод је рада амбициозних ученика који су у њему доносили своје саставе, али је више било препева и превода европских писаца, углавном са француског и немачког језика. Увидом у архивску грађу Архива Српске академије наука и уметности може се сазнати више и о ученицима који су учествовали у писању овога листа, чије је излажење окончано после само шест бројева.

16. *Књижевни историчар као имплицитни библиограф*, Митолошки зборник, 16, 2007, стр. 55-60.
(**Р 62)**

Проучавајући рад Мирослава Пантића на књижевној историји, може се увидети да је он у својим студијама, у напоменама и пратећим референцама, пружао – иако му то није била основна намера – сажете библиографске податке о одређеној теми, због чега су његове рагузеолошке студије и библиографије у малом. Исправљајући грешке претходника, М. Пантић је неку будућу рагузеолошку библиографију обогатио са више од три стотине библиографских јединица, и тако показао да је библиографска спрема и ерудиција неопходна у озбиљном бављењу књижевном историјом.

17. *Непозната комедија Марка Бруеревића*, Зборник Матице српске за књижевност и језик, LV, 3, 2007, стр. 661-673. (
Р 61)

У Хисторијском институту у Дубровнику чува се рукопис трију досад непознатих комедија дубровачког песника и драмског писца француског порекла, Марка Бруеревића. Препис тих рукописа налази се у заоставштини Петра Колендића у Народној библиотеци Србије. У раду се доноси интегралан текст једне Бруеревићеве

непознате фарсе из тог рукописа, под насловом "Пиларска коленда". Текст је опремљен критичким апаратом, а постоји и уводна студија.

18. *Дан српске књиге – један заборављени празник*, Даница, српски народни илустровани календар за годину 2008, Вукова задужбина, Београд, 2007, стр. 351-355. **(Р 62)**

У време немачке окупације (1941-1944) били су потиснути и забрањени сви дотадашњи државни празници. Ипак, допуштен је један празник, који се славио на дан оснивања Народне библиотеке, 28. фебруара. Био је то Дан српске књиге, као спомен-дан у сећање на преминуле српске књижевнике, издаваче, штампаре и библиотекаре. Прослава је имала свечани карактер, била је уздигнута на највиши званични ниво, а детаљи везани за њу изнети су у овоме раду првенствено на основу архивских докумената из Архива Србије.

19. *"Пир од дјеце илити пир Сима Бацате" Антуна Фердинанда Путице*, Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, LXXIII, 1-4, 2007, стр. 93-114. **(Р 61)**

На основу архивских докумената из Државног архива у Дубровнику и Архива дубровачке надбискупије даје се преглед живота, свештеничког и списатељског рада дубровачког писца с краја осаманестог века, Антуна Фердинанда Путтице. Дају се укратко садржаји његових прозних дела – дијалога, проповеди и сл., а онда се доноси текст досад никад објављене комедије "Пир од дјеце", на основу рукописа који се чува у Архиву Хрватске академије знаности и умјетности у Загребу.

20. *Методички приступ обради дела дубровачке књижевности у школским библиотекама*, Школски библиотекар сарадник у настави: зборник радова, Филолошки факултет, Библиотекарско друштво Србије, Београд, 2008, стр. 153-158. **(Р 23)**

У раду се приказује стање у средњошколским библиотекама Београда на примеру обраде дела тзв. дубровачке књижевности. Указује се на недоследност у класификовању ових дела и њихових писаца (попут Марина Држића, Џива Гундулића) с обзиром на њихову припадност појединим националним књижевностима (српској или хрватској). Такође се указује на то да исти проблем постоји и са другим писцима око којих су се ломила копља с обзиром на национално опредељење (Владан Десница, Меша Селимовић), али и да, са стварањем нових држава на Балкану, то исто нас чека и у будућности (проблем тзв. црногорских писаца). Аутор се залаже за то да у решавању ових проблема прву реч мора да има струка, а не политика.

21. *Косово под управом Владе националног спаса*, Даница, српски народни илустровани календар за годину 2009, Вукова задужбина, Београд, 2008, стр. 162-172. **(Р 62)**

Архивска документа у Архиву Србије и Берлинском националном архиву чувају драгоцене податке о животу на оном делу Косова и Метохије који је за време окупације (1941-1944) био под Немцима и самим тим под ингеренцијом Владе националног спаса Милана Недића. У раду се представљају она документа која говоре о српском становништву Косова у то време, о насељавању избеглица из тзв. НДХ, о ретким

културним догађајима, као и о економским улагањима која су се одвијала, ма и у скромном обиму.

22. *Француско-дубровачке везе у осамнаестом веку до Француске револуције*, Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, LXXIV, 1-4, 2008, стр. 39-62. **(Р 61)**

На основу досад објављених архивских докумената из дубровачког архива, али и на основу ауторових истраживања у Државном архиву у Дубровнику, те Националном архиву Француске, приказани су сложени политички, економски и културни односи Француске и Дубровачке републике у осамнаестом веку, све до Француске револуције. У првом делу рада говори се о политичким односима, у другом делу о Французима (трговцима, занатлијама, војницима и шпијунима) у Дубровнику, а у трећем делу се оцртава постепено јачање француског културног и књижевног утицаја на дубровачке научнике и књижевнике.

23. *Брига Двора Краљевине Југославије о дубровачком архиву*, Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, LXXIV, 1-4, 2008, стр. 217-224. **(Р 61)**

После завршетка Првог светског рата и након стварања нове државе, дубровачки Кнежев двор проглашен је за историјски споменик и краљевску резиденцију. Међутим, у њему се тада налазио и дубровачки архив, па је бригу око њега преузео сам Двор Краљевине СХС, тј. Краљевине Југославије. Нарочито интензивна активност уследила је у четвртој деценији двадесетог века, на иницијативу управника Државног архива у Дубровнику Бранимира Трухелке. У раду се доноси Трухелкина преписка са министром Двора око уређења дубровачког архива.

24. *Информационо-документациона делатност школских библиотека*, Школска библиотека и настава језика и књижевности: зборник радова, Филолошки факултет, Београд, 2010, стр. 261-267. **(Р 23)**

У раду се теоријски разматрају могућности информационо-документационе делатности школских библиотека. Указује се на сметње које се у нашим условима постављају овом виду д еловања школских библиотека, али се и разрађују потенцијални системи пружања разноврсних услуга, са аспекта функционалности, делотворности и релевантности информација које, у свом раду, крајњим корисницима – ученицима и наставницима – може да пружи школски библиотекар као сарадник у образовном процесу.

Сарадња на пројектима

Ангажовање у настави

Др Бојан Ђорђевић је веома савестан наставник, који убедљиво и зналачки упућује студента у научну област којом се бави и подстиче ентузијазам за научна истраживања. Омиљен је међу студентима и због подстицања истраживања у архивима на одређене теме.

Друштвене функције

КОМИСИЈА:

др Александра Вранеш, ред. проф.

др Цветана Крстев, ванр. проф.

др Горан Максимовић, ред. проф.